

ΑΪΣΕ ΚΟΥΛΙΝ

ΠΡΟΣΩΠΟ
ΜΕ
ΠΡΟΣΩΠΟ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΑΠΟ ΤΑ ΤΟΥΡΚΙΚΑ:

Γιάννης Τσάκωνας

Νεβρά Τουνά και Ζελιγά Μπορά

Κάνει ζέστη στο αυτοκίνητο, αλλά είναι λες και ο αέρας από έξω έχει περάσει στο σώμα μου και με έχει παγώσει μέχρι το κόκκαλο. Τα χέρια και τα πόδια μου είναι παγωμένα. Κάθομαι όσο μπορώ ανασηκωμένη στο κάθισμα και κοιτάζω τον δρόμο μπροστά, αλλά τίποτε από όσα βλέπω δεν μου λέει τίποτε, είμαι ακίνητη. Και οι δυο μας είμαστε τεντωμένοι σαν χορδές. Ταξιδεύουμε δίχως να μιλάμε. Εκείνος έσπασε πρώτος τη σιωπή:

«Σχεδόν φτάσαμε. Καλύτερα να ετοιμάζεσαι».

Καλύπτω το κεφάλι μου με ένα μεγάλο μαύρο σάλι και κατεβάζω το μπροστά μέρος μέχρι τα φρύδια μου. Μετά, καρφιστώνω τις δύο άκρες και τις ενώνω κάτω από τη μύτη μου, με μια παραμάννα. Ο κύριος Χασάν αρχίζει να γελάει.

«Τράβηξέ το λίγο, να μπορείς να δεις τουλάχιστον».

Το τραβάω λίγο πάνω απρόθυμα.

«Ναι, αυτό είναι. Πολύ καλύτερα έτσι. Σου ταιριάζει, αν μου επιτρέπεις το σχόλιο. Τονίζει τα όμορφα μάτια σου».

«Δεν μπορώ να φανταστώ κανέναν να δείχνει ωραίος με αυτά τα ρούχα».

«Κάνεις λάθος. Ταιριάζει πάρα πολύ σε γυναίκες με όμορφα μάτια, ακόμη και αν έχουν άσχημες μύτες».

«Ωραία φιλοφρόνηση, ευχαριστώ».

«Μην κάνεις έτσι τώρα. Το ξέρεις όπως κι εγώ ότι δεν έχεις άσχημη μύτη».

Θυμώνω, αλλά δεν θα κάτσω τώρα να μαλώσω με κάποιον που είναι αρκετά μεγάλος για να μπορούσε να ήταν και πατέρας μου, ειδικά εφ' όσον προσπαθεί κιόλας να με βοηθήσει, οπότε σιωπώ. Είναι πολύ νωρίς το πρωί και η πυκνή πρωινή υγρασία μόλις που έχει αρχίσει να διαλύεται εδώ κι εκεί. Σκουπίζω την πάχνη από το παράθυρό μου με την άκρη από το σάλι μου καθώς συνεχίζουμε τον δρόμο μας.

«Πνίγομαι, δεν μπορώ να αναπνεύσω».

«Γιατί; Δεν κάλυψες τη μύτη σου, έτσι δεν είναι;»

«Εγώ πάντως πνίγομαι. Μπορεί να είναι ψυχολογικό. Μπορείτε να ανοίξετε λίγο το παράθυρο να μπει λίγος καθαρός αέρας;»

Πάτησε το κουμπί και κατέβασε το παράθυρο μέχρι τη μέση. Η πρωινή δροσιά μας έκανε και τους δύο να ριγήσουμε.

«Να τα ξαναδούμε όλα άλλη μια φορά από την αρχή;» ρώτησε ο κύριος Χασάν.

«Εντάξει. Θα κάνω όλες μου τις ερωτήσεις όσο πιο γρήγορα γίνεται, χωρίς να ξεφύγω από το θέμα. Θα κρατήσω σύντομες σημειώσεις και όσα δεν μπορέσω

να καταγράψω, θα τα κρατήσω στο μυαλό μου και θα φροντίσω να τα σημειώσω όσο πιο σύντομα μπορέσω. Αν θελήσουμε να τσιμπήσουμε κάτι, θα βγάλω τα μπισκότα που έχω μαζί μου. Η συνέντευξη θα πρέπει να τελειώσει μέχρι τις πέντε. Αν υπάρξει κανένα πρόβλημα, δεν θα ασχοληθώ εγώ, αλλά θα σας πάρω στο κινητό».

«Λυπάμαι που σ' το λέω, αλλά δεν επιτρέπονται τα κινητά τηλέφωνα».

«Και τί θα γίνει αν έχω κάποιο πρόβλημα;»

«Αν υπάρξει κάτι τέτοιο θα πρέπει να ρωτήσεις τον κύριο Ντιλαβέρ».

«Και ποιός είναι αυτός;»

«Ένας παλιός μου φίλος. Θα είναι εκεί. Σε αφήνω στη δική του φροντίδα».

«Είναι έμπιστος;»

«Φυσικά».

«Εντάξει τότε».

«Μου φαίνεται ότι ξέχασες το κυριότερο, νεαρή μου».

«Μείνετε ήσυχος, δεν ξέχασα τίποτε. Κανείς δεν πρέπει να μάθει οτιδήποτε γι' αυτή τη συνάντηση, εκτός από εσάς και... πως τον είπαμε; Τον κύριο Ντιλαβέρ».

«Πολύ καλά».

«Κύριε Χασάν, δεν θα το ξεχάσω ποτέ αυτό. Πραγματικά... δεν έχω λόγια να σας ευχαριστήσω».

«Προσευχήσου να μην έχουμε κανένα πρόβλημα και δεν χρειάζεται να με ευχαριστήσεις».

«Γιατί να έχουμε πρόβλημα; Κανείς δεν ξέρει τίποτε εκτός από εμάς».

«Ακόμη και οι τοίχοι έχουν αυτιά», είπε εκείνος ανήσυχος. «Αν μάθει κανείς οτιδήποτε από όλα αυτά, ο διευθυντής των φυλακών θα έχει μεγάλο πρόβλημα».

«Κανείς δεν θα μάθει», τον διαβεβαίωσα, ελπίζοντας ότι η ανησυχία στη φωνή μου δεν θα φαινόταν. «Έχετε μου εμπιστοσύνη. Αυτή η δουλειά θα τελειώσει σήμερα. Θα τελειώσει, και κανείς δεν θα μάθει το παραμικρό».

«Πρώτα ο Θεός...»

«Το κασετόφωνο...»

«Καλύτερα να το πάρω εγώ. Δεν πρέπει να το βρουν επάνω σου. Θα προσπαθήσω να ετοιμάσω κάτι για σένα».

«Είναι στη μικρή τσάντα στο πίσω κάθισμα. Τί κρίμα να μην μπορώ να το χρησιμοποιήσω! Το να κρατάς σημειώσεις παίρνει χρόνο και κανείς δεν μπορεί να τα θυμάται και όλα...»

«Να ευχαριστείς το τυχερό σου αστέρι για όσα καταφέραμε ως τώρα».

«Φυσικά! Εκτιμώ πάρα πολύ όλα όσα κάνατε για μένα. Σας ευχαριστώ πολύ». Θα πρέπει να τον είχα ευχαριστήσει και εκατό φορές μέχρι τώρα, οπότε είχε γίνει κάπως μονότονο. Αποφάσισα να μην συνεχίσω.

* * *

Ο κύριος Χασάν στρίβει δεξιά στην επόμενη διασταύρωση. Συνεχίζουμε την πορεία μας σιωπηλά για λίγο. Και οι δύο είμαστε χαμένοι στις σκέψεις μας. Μετά, στρίβουμε αριστερά και μετά από λίγο ο τσιμεντένιος τοίχος της φυλακής με το αγκαθωτό σύρμα στην

κορφή εμφανίζεται μπροστά μας. Νιώθω σαν να μου λείπει ο αέρας. Πιάνω την τσάντα μου, τη βάζω στην ποδιά μου και αρχίζω να την ψάχνω. Δεν μου αρέσουν αυτές οι μεγάλες τσάντες που είναι σαν απύθμενα πηγάδια. Ποτέ δεν μπορείς να βρεις αυτό που ψάχνεις μέσα τους, ειδικά όταν βιάζεσαι. Ψάχνω το περιεχόμενο μέχρι που βρίσκω το φάρμακό μου για το άσθμα. Πιάνω τον ψεκαστήρα και τον κρατάω σφιχτά στο χέρι μου.

«Τί συμβαίνει;» Ρωτάει ο κύριος Χασάν.

«Θα πρέπει να είναι από την ένταση. Νιώθω σαν να μου έχει κοπεί η ανάσα».

«Δεν ήξερα ότι υπέφερες από άσθμα. Μήπως είναι αλλεργικό; Είσαι ευαίσθητη στη σκόνη της ατμόσφαιρας;»

«Όχι, δεν είναι η σκόνη. Η υγρασία είναι που με πειράζει».

«Μα δεν υπάρχει υγρασία στο αυτοκίνητο. Φαίνεσαι λίγο νευρική. Μήπως θέλεις να αλλάξεις γνώμη;»

«Φυσικά όχι!»

Το αυτοκίνητο επιβραδύνει και μετά σταματάει μπροστά από μια σιδερένια πύλη. Ο κύριος Χασάν βγαίνει και προχωράει προς την πύλη. Παίρνω γρήγορα δυο-τρεις εισπνοές από τον ψεκαστήρα πριν επιστρέψω.

«Βγες έξω και περίμενέ με εδώ», λέει. «Θα παρκάρω το αυτοκίνητο και θα επιστρέψω».

* * *

Βγαίνω από το αυτοκίνητο και περιμένω στο πεζοδρόμιο. Στέκομαι ακίνητη σαν άγαλμα. Το μαύρο σάλι στο κεφάλι μου με καλύπτει μέχρι τη μέση και φοράω ένα μακρύ γκριζο παλτό μέχρι τους αστραγάλους. Τί αίσθημα κι αυτό, σαν να σε έχουν φυλακισμένο σε κανέναν πύργο! Πώς μπορεί κάποιος να δέχεται να φυλακίζεται μέσα σε τέτοια ρούχα με τη θέλησή του; Πώς οι γυναίκες της θρησκείας μου είναι τόσο παθητικά δεκτικές; Κάνω ένα αργό βήμα μπροστά... μετά άλλο ένα και άλλο ένα. Τουλάχιστον μπορώ να περπατήσω. Περπατάω πιο γρήγορα. Είκοσι βήματα προς τη μια και την άλλη κατεύθυνση μπροστά στον τοίχο της φυλακής, μέσα σε αυτό το περίεργο νέο κοστούμι. Ο φρουρός που στέκεται μπροστά στην πύλη με κοιτάει έκπληκτος. Ο κύριος Χασάν, που πάραυτα το αυτοκίνητο και επέστρεφε, θα πρέπει να είχε ενημερώσει κάποιον για την άφιξή μας με το κινητό του, γιατί ένας άνδρας με σκούρο μπλε κοστούμι βγαίνει από την κεντρική πύλη για να μας συναντήσει. Ποτέ δεν κατάλαβα γιατί όλοι οι υπάλληλοι με σκούρα μπλε σακάκια μοιάζουν μεταξύ τους. Ούτε και γιατί όλοι οι θρησκευόμενοι με τις μακριές γενειάδες, ή εκείνοι οι αξιωματικοί της στρατιωτικής Αστυνομίας με τα παχιά μουστάκια επίσης μοιάζουν μεταξύ τους. Αυτός ο αδύνατος, γλομός άνδρας, φαίνεται βαριεστημένος, ίσως επειδή είναι από τους κατώτερους στην ιεραρχία, από εκείνους που παίρνουν τον βασικό μισθό. Δείχνει ένα χαρτί στους φρουρούς στο φυλάκιο δίπλα στην πύλη με μια θλιμμένη έκφραση στο πρόσωπό του. Ο φρουρός βγάζει το χέρι του έξω από το παραθυράκι και ζητάει τις ταυτότητές μας, και μας δίνει τις ειδικές

πλαστικές ταυτότητες των επισκεπτών. Ο άλλος φρουρός που περιμένει έξω, ανοίγει απρόθυμα την πύλη και μας αφήνει να περάσουμε μέσα. Μπαίνουμε σε μια μεγάλη αυλή χωρίς καθόλου δέντρα. Δεν υπάρχουν ούτε άνθρωποι. Ένας ολότελα άδειος, ανοιχτός χώρος. Κοιτάζω γύρω μου, αφηρημένα. Ο κύριος Χασάν με παίρνει απ' το χέρι.

«Έλα νεαρή μου».

Όταν απομακρυνόμαστε απ' τους φρουρούς ο κύριος Χασάν σκύβει και ψιθυρίζει κάτι στο αυτί του άνδρα. Ο άνδρας με το σκούρο μπλε κοστούμι κουνάει το κεφάλι του μόνο, χωρίς να πει τίποτε. Περπατάμε με γρήγορο βήμα προς το απέναντι κτήριο και μπαίνουμε μέσα. Υπάρχει ένα σημείο ελέγχου στην είσοδο μπροστά μας, σαν κι αυτά των αεροδρομίων.

«Βάλτε τις παλάμες σας για σκανάρισμα», μας δίνει οδηγίες αυστηρά ο υπεύθυνος.

Καθώς δείχνω ξαφνιασμένη, ο άνδρας με το σκούρο μπλε κοστούμι παίρνει το χέρι μου και το ακουμπάει στην ειδική μαγνητική ταμπλέτα στον τοίχο. Ο κύριος Χασάν κάνει το ίδιο μετά από μένα.

«Αφού αυτό το πραγματάκι διαβάξει το χέρι, μήπως λέει και τη μοίρα μας;» Ρωτάω αστεειυόμενη, αλλά κανένας δεν γελάει. Ακόμη και ο κύριος Χασάν κάνει ότι δεν άκουσε. Φαίνεται ότι υπάρχει κάποιος κανονισμός εδώ που λέει ότι πρέπει όλοι να είναι σοβαροί και κατσούφηδες συνέχεια! Βάζω την τσάντα μου στον ιμάντα του μηχανήματος ακτίνων πριν περάσω και η ίδια από την ειδική πύλη.

Κάποιος μου λέει αυστηρά: «Βγάλτε τα παπούτσια σας!»

Ο κύριος Χασάν και εγώ βγάζουμε τα παπούτσια μας και περνάμε την πύλη, εγώ με τις νάιλον κάλτσες και εκείνος με τις δικές του. Ένας από τους αξιωματικούς παίρνει τα παπούτσια μου και τα εξετάζει διεξοδικά μέσα και έξω, πριν μου τα επιστρέψει. Όταν παίρνω την τσάντα μου από τον ιμάντα του μηχανήματος ένας άλλος αξιωματικός ζητάει το κινητό τηλέφωνό μου. Το βγάζω από την τσάντα και του το δίνω.

«Θα το κρατήσω εγώ αυτό, Μπορείτε να το πάρετε φεύγοντας».

Μια χοντρή, ένστολη γυναίκα μού δείχνει μια γραμμή που θα πρέπει να μην την περάσω. Μου λέει ότι πρέπει να βγάλω το σάλι και το παλτό μου και να τα αφήσω εκεί, σε μια καρέκλα στη γωνία. Μετά, περπατάει γύρω μου και με τα χοντρά δάχτυλά της με ψάχνει, ακόμη και ανάμεσα στα πόδια. Στη συνέχεια λέει: «Μπορείτε να ντυθείτε τώρα». Καθώς δένω το σάλι γύρω απ' το κεφάλι μου ξανά, σκέφτομαι ότι δεν με αναγνώρισε. Χαμογελάω αναλογιζόμενη τη σημασία που έδινα εγώ η ίδια στον εαυτό μου. Γιατί να με αναγνωρίσει; Μόνο μια παλιά, μικρή φωτογραφία διαβατηρίου στη στήλη μου στην εφημερίδα υπάρχει. Έδωσα αυτήν, γιατί φαινόμουνα νεότερη από οποιαδήποτε άλλη είχα. Ακόμη όμως και αν έμοιαζα στη φωτογραφία εκείνη, πόσοι άνθρωποι διάβαζαν μια τόσο αντιπαθητική αριστερή εφημερίδα όπως η *Σεντέζ**, που οι αρθρογράφοι της ήταν όλοι τους εξυπνάκηδες; Πόσο ανόητοι είχαμε φανεί για να χρησιμοποιήσουμε για μένα μια τόσο υπερβολική μεταμφίεση;

* Σύνθεση.

Γιατί το έκανα; Γιατί άκουσα τον κύριο Χασάν; Αλλά τότε θα έκανα οτιδήποτε για να εξασφαλίσω τη συνέντευξή του, να γιατί! Οτιδήποτε, αρκεί να έπαιρνα τη συνέντευξη. Θα ήμουν η πρώτη δημοσιογράφος που θα έπαιρνα συνέντευξη από αυτήν την πολιτική κρατούμενη. Κανένας άλλος δεν είχε καταφέρει ούτε καν να την πλησιάσει. Ήθελα να ξεσκονίσω ό,τι είχε στην καρδιά και στο μυαλό της. Να φωτίσω κάθε πτυχή της ζωής της, τους έρωτές της, τους φόβους, τις ελπίδες της. Να αποκαλύψω κάθε μικρή λεπτομέρεια της υπόθεσης που την είχε φέρει εδώ, σ' αυτή τη φυλακή. Και μετά να δώσω αυτή τη συνέντευξη στην εφημερίδα. Αυτή τη συνέντευξη που θα ήταν το σημαντικότερο και ουσιωδέστερο άρθρο της ζωής μου. Για κάποιον λόγο που τον ξέρω μόνον εγώ, νιώθω ότι είμαι ο μοναδικός άνθρωπος που μπορούσε να φέρει εις πέρας αυτήν την αποστολή.

Ήμουν τόσο σίγουρη για τον εαυτό μου. Εκτός από το να πετύχω κάτι τόσο δύσκολο, ήλπιζα ότι αυτό το άρθρο θα με καθιέρωνε ως μια σημαντική, έγκριτη δημοσιογράφο στην Τουρκία.

Ο άνδρας με το σκούρο μπλε κοστούμι μας οδηγεί μέσα από άλλη μια πόρτα και από άλλον έναν διάδρομο. Ανοίγει μια πόρτα στα δεξιά και μπαίνουμε σε κάτι που μοιάζει σαν αίθουσα αναμονής. Καθόμαστε σε πλαστικές καρέκλες.

«Όλα πάνε καλά, μην ανησυχείς», μου λέει ο κύριος Χασάν, προσπαθώντας να χρύψει την ελαφριά ανησυχία που νιώθει και ο ίδιος. «Ο κύριος Ντιλαβέρ δεν θα μείνει μαζί σου για τη συνέντευξη. Θα πρέπει να το κάνεις μόνη σου. Θα είσαι εντάξει, έτσι δεν είναι;»

«Φυσικά, φυσικά!» Προσπαθώ να μη φανεί το χαμόγελο στο πρόσωπό μου. Δεν είχα καν σκεφτεί το ενδεχόμενο να παρευρισκόταν κάποιος άλλος στον χώρο της συνέντευξης. Θεέ μου, αυτό κι αν ήταν πιθανό, και δεν μου είχε περάσει καθόλου απ' το μυαλό. Τί θα έκανα αν κάποιος τρίτο πρόσωπο εισέβαλε στον εύθραυστο εκείνο κόσμο για δύο που είχα φανταστεί, ή αν ο κύριος Χασάν έλεγε, «Θα μείνω κι εγώ εδώ στη διάρκεια της συνέντευξης»; Θα κατέστρεφε οποιαδήποτε σχέση προσπαθούσα να αποκαταστήσω μεταξύ μας στα σίγουρα.

«Μην ανησυχείτε καθόλου, κύριε Χασάν. Είναι πολύ καλύτερα έτσι». Όταν βλέπω ότι εκείνος καταλαβαίνει ότι χάρηκα με την εξέλιξη αυτή, συμπληρώνω, «θα είναι πολύ πιο προσωπικό έτσι, μια γυναίκα απέναντι σε μια άλλη».

Άλλος ένας άνδρας μπαίνει στο δωμάτιο και σφίγγει το χέρι του κυρίου Χασάν. Μόλις τελειώνουν με τις αβρότητες, ο κύριος Χασάν σηκώνεται και βάζει το χέρι του στον ώμο μου.

«Θα πρέπει να φύγω τώρα, αλλά σε αφήνω στα ικανά χέρια του κυρίου Ντιλαβέρ», λέει. Ο ψηλός, αδύνατος, με το θλιμμένο πρόσωπο κύριος Ντιλαβέρ, που με το γκρίζο κοστούμι του μοιάζει σαν μελαγχολικό σύννεφο, με παίρνει υπό την προστασία του. «Εντάξει λοιπόν νεαρά μου, καλή τύχη», λέει ο κύριος Χασάν αποχαιρετώντας με. «Α, και κάτι ακόμη. Κατάφερα να παρακάμψω την απαγόρευση για το μαγνητόφωνο. Θα σου φέρουν ένα. Θα έρθω να σε πάρω στις πέντε. Θα περιμένω στην πύλη. Αν τελειώσεις νωρίτερα, κάνε μου ένα τηλέφωνο».

Καθώς προχωρώ με τον καινούργιο μου συνοδό, ο κύριος Χασάν μου κάνει νόημα για να μου δείξει ότι όλα πάνε καλά. Μετά βρίσκομαι μόνη μου σε ένα κελί. Τρέμω. Ευτυχώς, η μοναξιά μου δεν κρατάει πολύ. Ο κύριος Ντιλαβέρ επιστρέφει σε λίγο και μου λέει να τον ακολουθήσω.

Περπατάω στον πέτρινο διάδρομο όσο γρήγορα μου επιτρέπει αυτό το τεράστιο παλτό που μπλέκεται συνέχεια στα πόδια μου. Ακούω τα βήματά μου και την καρδιά μου να χτυπάει. Φοβάμαι λίγο τώρα. Έχω μπει σε αυτήν την υπόθεση χωρίς να υπολογίσω τις συνέπειες και αγνοώντας πλήρως τις συμβουλές φίλων και συναδέλφων. Τώρα το σκέφτομαι καλύτερα. Τα πόδια μου τρέμουν και ιδρώνω μέσα σε αυτό το χοντρό παλτό. Ο κύριος Ντιλαβέρ και εγώ περπατάμε, περπατάμε, συνέχεια περπατάμε σε αυτόν τον φαινομενικά ατελείωτο διάδρομο. Θα τελειώσει ποτέ αυτό το ταξίδι; Ένα λυπητερό τραγούδι για κάποιον που έχασε τον δρόμο του, που το τραγουδούσε ένας αγαπημένος μου τραγουδιστής, ήρθε στο μυαλό μου. Ανεβαίνουμε μια φαγωμένη πέτρινη σκάλα μέχρι τον επάνω όροφο. Και μετά, άλλος ένας ατελείωτος διάδρομος, που φωτίζεται από μια λάμπα. Ο κύριος Ντιλαβέρ σταματάει απότομα. Βγάζει ένα κλειδί από την τσέπη του και ανοίγει μια πόρτα στα αριστερά.

«Εδώ είμαστε, θα περιμένεις εδώ», μου λέει καθώς με βάζει μέσα.

Περνάω την ανοιχτή πόρτα. Υπάρχουν πολλά πράγματα που θέλω να ρωτήσω τον κύριο Ντιλαβέρ, αλλά ο κύριος Χασάν με έχει προειδοποιήσει, ότι όσο λιγότερα λέω, τόσο καλύτερα, και το απολύτως καλύτερο

θα ήταν να μην πω τίποτε. Έτσι, κρατάω όλες τις ερωτήσεις μου.

«Δεν θα σας ενοχλήσει κανείς εδώ», λέει ο κύριος Ντιλαβέρ. Βγάζει το μικρό κασετοφωνάκι μου από την τσέπη του και το αφήνει στο τραπέζι. «Καλύτερα να το βάλεις αυτό στην τσάντα σου για τώρα. Μπορείς να το χρησιμοποιήσεις αργότερα, αν θέλεις».

«Ωραία», απαντάω εγώ και το βάζω αμέσως στην τσάντα μου.

Ο κύριος Ντιλαβέρ φεύγει απ' το δωμάτιο και κλείνει την πόρτα πίσω του. Ελπίζω να μη με έχει κλειδώσει μέσα. Θέλω να σηκωθώ και να το ελέγξω, αλλά, αν έχει πράγματι κλειδώσει, πως θα αισθανθώ;

* * *

Το δωμάτιο όπου βρίσκομαι είναι αραιά επιπλωμένο. Μόνο ένα ξύλινο τραπέζι στο κέντρο με τέσσερις καρέκλες γύρω του, κάτω από ένα κιτρινωπό φως που πέφτει από μια γυμνή λάμπα που κρέμεται από το ταβάνι. Βγάζω το σάλι απ' το κεφάλι μου, φτιάχνω τα μαλλιά μου και βγάζω και το βαρύ παλτό. Ουφ! Τί υπέροχο συναίσθημα να είμαι πάλι ο εαυτός μου, με το πουλόβερ και τη φούστα μου! Ο φόβος μου υποχωρεί. Βγάζω το σημειωματάριό μου και μολύβια, μαζί με τσιγάρα που είχα σε μια πλαστική τσάντα και τα αφήνω στο τραπέζι. Μετά, χώνω το μαύρο σάλι στην τσάντα. Κάθομαι σε μια καρέκλα με την πλάτη στην πόρτα. Περιμένω.

* * *

Η αναμονή είναι αρκετή. Κάθε δευτερόλεπτο μοιάζει με ώρα. Ο χρόνος δεν περνάει. Δεν ακούγεται τίποτε στο δωμάτιο. Η ησυχία αυτή είναι αβάσταχτη. Η ζωή συνεχίζεται στον έξω κόσμο, αλλά εδώ μέσα, σ' αυτό το ζοφερό δωμάτιο δεν υπάρχει τίποτε που να το θυμίζει αυτό. Μόνο ο στατικός χρόνος. Δεν υπάρχει ο ήχος του αέρα, της βροχής ή έστω της κίνησης των αυτοκινήτων, τίποτε εκτός από τον ήχο της δικιάς μου ανάσας. Το δωμάτιο δεν έχει παράθυρα, οπότε δεν μπορεί κανείς να δει τα πουλιά να πεταρίζουν απ' έξω. Ή κανείς δεν υπάρχει έξω από εδώ, ή το δωμάτιο έχει πολύ καλή ηχητική μόνωση. Νιώθω σαν να είμαι τιμωρημένη σε μια αιώνια, ύπουλη σιωπή, γιατί αφήφησα τους κανόνες και τόλμησα να έρθω εδώ. Καταλαβαίνω πώς είναι να είναι κανείς κατάδικος, να είναι κλεισμένος σε ένα τέτοιο μέρος όπου η ζωή έχει ακινητοποιηθεί, όπου ο χρόνος δεν περνά και όπου δεν υπάρχουν χρώματα. Από εδώ είναι δύσκολο να φανταστεί κανείς πόσο σημαντικοί είναι αυτοί οι ενοχλητικοί ήχοι του πραγματικού κόσμου. Ένα παιδί που κλαίει, πόρτες που χτυπάνε, ραδιόφωνα που παίζουν δυνατά και μικροπωλητές που περνάνε διαλαλώντας την πραγματεία τους, ανυπόμονοι οδηγοί που πατάνε τις κόρνες των αυτοκινήτων τους, το βουητό ενός πλυντηρίου, μια βρύση που στάζει, ή η καθαρίστριά μου που μου λέει για το όνειρο που είδε προχθές, ή για τους πόνους της πεθεράς της... Το βρίσκω παράξενο που ο χρόνος δεν περνάει δίχως αυτούς τους ήχους της καθημερινότητας. Αυτό το μέρος φαίνεται να έχει δύο διαστάσεις. Με πνίγει αυτή η άχρονη ατμόσφαιρά του.

* * *

Ακούω βήματα έξω. Γυρνάω προς την πόρτα, τεντώνω τα αυτιά μου σαν λαγωνικό και ακούω. Κάποιος ανοίγει την πόρτα, κοιτάζει μέσα και την ξανακλείνει δίχως να πει κουβέντα. Χαλαρώνω λίγο. Η πόρτα τελικά δεν είναι κλειδωμένη. Τα βήματα απομακρύνονται και αυτή η πνιγηρή ησυχία ξαναγυρίζει στο δωμάτιο. Ούτε ένας ήχος. Κανένα χρώμα, καμμιά κίνηση. Κάθομαι ακίνητη στην καρέκλα μου με τα μπεζ ρούχα μου. Είναι κάπως σαν τίποτε εδώ μέσα να μην είναι αληθινό, σαν όλα, κι εγώ μαζί, να είμαστε μια φωτογραφία. Ξαφνικά, ένα γουργουρητό στο στομάχι μου, ακούγεται σαν κεραυνός σ' αυτήν την ακινησία. Ευτυχώς, είμαι ζωντανή! Είναι κι αυτό μια ανακούφιση. Βάζω το χέρι στο στήθος μου και ακούω προσεκτικά τους χτύπους της καρδιάς μου. Αναρωτιέμαι αν μπορώ να ακούσω το αίμα να τρέχει στις φλέβες μου αν συγκεντρωθώ αρκετά. Δεν είχα συνειδητοποιήσει ποτέ πόσο δύσκολο είναι να είναι κανείς απομονωμένος σε έναν σιωπηλό κόσμο. Αναρωτήθηκα, αν, παρά τις προφυλάξεις που είχαμε πάρει, με είχαν ανακαλύψει και ήμουν κι εγώ τώρα μια κρατούμενη σε αυτούς τους χοντρούς πέτρινους τοίχους. Θα τελειώσει ποτέ αυτή η αναμονή; Κοιτάζω την πόρτα και αναρωτιέμαι, μήπως ανοίγει μόνο απ' έξω και όχι από μέσα. Αρχίζω να πανικοβάλλομαι ξανά. Πετάγομαι επάνω και πιάνω το χερούλι. Η πόρτα ανοίγει. Ηλιθιωδώς βγάζω το κεφάλι μου έξω και κοιτάζω, αλλά ευτυχώς ο διάδρομος είναι άδειος. Κλείνω την πόρτα, επιστρέφω στην καρέκλα μου και κάθομαι. Προφανώς δεν είμαι κρατούμενη, αλλιώς η πόρτα δεν θα έμενε ξεκλειδωτή, αλλά φοβάμαι λίγο ακόμη.

Κλείνω τα μάτια μου και αναπνέω βαθιά, αναπνέω και προσεύχομαι σιωπηλά, «Θεέ μου, σε παρακαλώ, βοήθησέ με». Το λέω αυτό, γιατί αυτή είναι η τελευταία μου ευκαιρία να σώσω τη δουλειά μου. Αν αυτή η συνέντευξη δεν πραγματοποιηθεί, μπορεί να μείνω άνεργη. Αυτή μπορεί να είναι η τελευταία μου ευκαιρία να διατηρήσω τη στήλη μου στην εφημερίδα στη σελίδα 5. Πολλές ξανθιές μοντέλες που έχουν μόλις βγει από τις πασαρέλες, ή την τηλεόραση, караδοκούν για αυτή τη στήλη. Είναι κρίμα που όταν ήμουν κι εγώ έτσι νέα και πιο όμορφη, οι στήλες αυτές γράφονταν από έμπειρους δημοσιογράφους μόνο, και ειδικότερα άνδρες. Είχαν εντελώς δικό τους τρόπο και ποτέ δεν άλλαζαν εφημερίδα. Η μοναδική ευκαιρία παρουσιάστηκε όταν ένας από αυτούς τους δεινόσαυρους πέθανε. Η μοίρα το έφερε εκείνη την εποχή που άλλαξα από τη χαζοβολίτσα που ήμουν, σε δημοσιογράφο, ειδική στις συνεντεύξεις, οι εφημερίδες να αρχίσουν να προσλαμβάνουν αυτές τις πιτσιρίκες. Γι' αυτό θα πρέπει τώρα να πετύχω και να πάρω αυτή τη συνέντευξη για να εδραιώσω τη θέση μου. Μήνες προετοιμασίας και επαφών χρειάστηκαν γι' αυτό. Ρισκάρισα τα πάντα και χρησιμοποίησα κάθε μέσον που είχα στη διάθεσή μου. Έκανα ό,τι περνούσε απ' το χέρι μου για να πιάσω φιλίες με τον κύριο Χασάν που τύχαινε να είναι γαμπρός του διευθυντή της φυλακής και επίσης συνταξιούχος αστυνομικός επιθεωρητής. Το ήξερα καλά ότι ήταν ζωτικής σημασίας για μένα να βρω κάτι πολύ ειδικό. Γι' αυτό, λοιπόν, όλα αυτά; Όχι. Υπήρχε κι άλλος ένας λόγος που βρισκόμουν εδώ, σ' αυτή τη φυλακή τώρα, και αυτός δεν είχε να κάνει καθόλου με τη δουλειά μου.

Και αν άλλαζε γνώμη; Αν δεν ήθελε να με δει; Κρύος ιδρώτας έτρεξε στην πλάτη μου. Όχι, όχι, θα έρθει. Θα έρθει! Θα έρθει και αυτή η συνέντευξη θα είναι σταθμός στην καριέρα μου. Θα λάμψω σαν αστέρι. Όλοι θα μιλάνε γι' αυτή τη συνέντευξη. Πιθανότατα θα είμαι υποψήφια για το βραβείο Δημοσιογράφος της Χρονιάς. Δεν είναι απίθανο αυτό να με οδηγήσει και σε μεγαλύτερα πράγματα. Η κακή μου τύχη πρέπει να αλλάξει με τον έναν ή τον άλλον τρόπο. Δεν γίνεται να ξαναπάω σπίτι, να κοιταχτώ στον καθρέφτη και να πω στον εαυτό μου, «Νεβρά, την έκανες πάλι. Άλλη μια φορά!» Κουράστηκα από τις αποτυχίες, κουράστηκα από το να χάνω. Είμαι η ηλίθια που κατέστρεψε τον γάμο της με τα ίδια της τα χέρια. Εγώ φταίω που έχασα τον άνδρα μου, μετά την καλοπληρωμένη δουλειά μου, και τελικά τον γυιό μου. Είμαι ένα αδέξιο πλάσμα που ποτέ δεν καταφέρνει να ολοκληρώσει τίποτε. Όχι μόνο τα έκανα θάλασσα στον γάμο μου, αλλά ούτε καν κατάφερα να έχω έναν εραστή. Αν φάω τα μούτρα μου σήμερα, δεν θα είναι από την έλλειψη προσπάθειας, αλλά μπορεί να επιστρέψω στο γραφείο μου στον έβδομο όροφο με τη θέα στον αυτοκινητόδρομο και στις απαίσιες πολυκατοικίες, να πάρω το λάπτοπ μου, τα λίγα υπάρχοντά μου από τα συρτάρια μου και να φύγω. Αλλά έτσι δεν θα κόψω κάθε δεσμό που με συνδέει με τη ζωή; Τί άλλο υπάρχει για να με κρατήσει; Τί ακριβώς; Σε παρακαλώ, Θεέ μου, κάνε αυτή τη γυναίκα, που μερικοί τη θεωρούν αγία και άλλοι δαίμονα να έρθει να μου μιλήσει σήμερα! Κάνε αυτό το κορίτσι από την επαρχία, που, υπό το φως των

πρόσφατων γεγονότων, έχει γίνει εικόνα, δώσε μου την ευκαιρία να αλλάξω τη μοίρα μου!

Γιατί δεν έρχεται; Γιατί αργεί τόσο; Με ποιό δικαίωμα σπαταλάει με αυτόν τον τρόπο τον χρόνο μου που είναι πολυτιμότερος από χρυσάφι και διαμάντια;

Έχοντας παραπονεθεί ότι ο χρόνος δεν κυλάει, τώρα φαίνεται ότι τρέχει με έναν ρυθμό που είναι σαν να με κοροϊδεύει. Τώρα προσπαθώ να καθυστερήσω το πέρασμα του χρόνου με όλες μου τις δυνάμεις. Φοβάμαι ότι δεν θα έχω χρόνο για όλες μου τις ερωτήσεις. Και τι μ' αυτό; Θα πρέπει απλώς να κάνω ό,τι μπορώ. Θα πρέπει να κερδίσω όσο χρόνο μπορέσω με οποιοδήποτε τρόπο, γιατί αποκλείεται να ξαναγυρίσω και να συνεχίσω τη συνέντευξη. Αρκεί μόνο να έρθει! Πρέπει να έρθει. Πού στον διάολο είναι; Ξαφνικά, καθώς βηματίζω γύρω από το τραπέζι βάζοντας τις ερωτήσεις που θα κάνω σε μια τάξη σε μια προσπάθεια να καταπολεμήσω την πίεση που νιώθω, κάτι άλλο έρχεται στο μυαλό μου. Αν έρθει και παρ' όλα αυτά δεν μπορέσω να πάρω τη συνέντευξη που θέλω; Αν μου επιτεθεί; Και, ακόμη χειρότερα, αν εγώ χάσω την ψυχραιμία μου με αυτά που θα πούμε και θα της πω, «Ωραία, κάνε ότι θέλεις, Ζελιχά Μπορά. Αρκετά!» Ακόμη και αν αυτό είναι αντίθετο με όσα είχα σχεδιάσει, το ξέρω ότι είμαι ικανή να βγάλω τα μάτια μου με τα χέρια μου... Και πιστέψτε με, αυτό δεν θα είναι κάτι καινούργιο. Έχω βρεθεί ένοχη για τέτοια συμπεριφορά πολλές φορές στο παρελθόν. Αν βγω εκτός εαυτού, δεν ακούω ούτε τι λέω εγώ η ίδια!

«Αααα!» Τρομάζω με το άνοιγμα της πόρτας και πετάγομαι από την καρέκλα μου. Η Ζελιχά Μπορά

στέκεται στο άνοιγμα με τον κύριο Ντιλαβέρ πίσω της. Φαίνεται κουρασμένη, αλλά αξιοπρεπής. Έχει κοκκινωπά-καστανά μαλλιά κομμένα κοντά και καστανά μάτια. Αυθόρμητα θέλω να τρέξω να την αγκαλιάσω, αλλά καταφέρνω να ελέγξω τον εαυτό μου και δεν το κάνω.

«Συγγνώμη που σας τρομάξαμε», είπε ο κύριος Ντιλαβέρ.

«Καλώς ήρθατε», της λέω εγώ, προτείνοντας το χέρι μου για να τη χαιρετήσω, σαν να ήμουν εγώ η οικοδέσποινα εκεί, πράγμα ανόητο, όσο και παράλογο.

«Ευχαριστώ που ήρθατε να με δείτε», απαντάει η Ζελιχά Μπορά με ελαφρά βραχνή φωνή σαν να είναι κρουωμένη. Για κάποιον λόγο περίμενα ότι η φωνή της θα ήταν τσιριχτή. Τώρα μου δίνει το χέρι της και σφίγγει το δικό μου όσο και εγώ το δικό της. Αυτό είναι καλό. Δεν μου αρέσουν οι πλαδαρές χειραψίες καθόλου. Κοιταζόμαστε από πάνω ως κάτω. Φαίνεται πολύ πιο ήρεμη από όσο εγώ. Αν και φοράω ίσια παπούτσια, είμαι περίπου ένα κεφάλι ψηλότερη από εκείνην, κάτι που δεν το περίμενα.

* * *